

Temel Tasarım Dersine Yönelik Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Temel Tasarım Dersine Yönelik Tutum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31532>

Özet

Temel Tasarım Dersine Yönelik Tutum Ölçeği, 2008 yılında Cemile Arzu Aytekin tarafından doktora tezi kapsamında geliştirilmiş özgün bir psikometrik araçtır. Bu ölçeğin temel amacı, üniversitelerin Resim-?? E?itimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, lisans e?itimlerinin kritik bir parçası olan Temel Tasarım dersine karşı geliştirdikleri tutum, algı ve beklentileri sistematik bir şekilde ölçmektir. Ölçek, öğrencilerin dersin içeriğine, öğretim yöntemlerine ve genel olarak sanat e?itimindeki yerine dair duygusal, bilişsel ve davranışsal e?ilimlerini değerlendirmek üzere tasarlanmıştır. Bu çalışmada, öğrencilerin temel sanat atölye tercihlerini etkileyen tutumsal faktörlerin belirlenmesine önemli katkılar sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Tutum Ölçeği, Temel Tasarım Dersi, Resim-?? E?itimi, Sanat E?itimi, Psikometri, Ölçek Geliştirme, Üniversite Öğrencileri.

Yazarlar

Cemile Arzu AYTEKİN

Amaç

Ölçeğin birincil amacı, yükseköğretim kurumlarında Resim-?? E?itimi alanlarında öğrenim gören öğrencilerin, zorunlu bir çekirdek ders olan Temel Tasarım dersine yönelik mevcut tutum düzeylerini saptamaktır. Bu tutumların belirlenmesi, eğitim programlarının etkinliğini değerlendirmek, ders içeriğini öğrencilerin ihtiyaç ve beklentilerine göre optimize etmek ve öğrencilerin sanatsal gelişimlerini destekleyici stratejiler oluşturmak için kritik öneme sahiptir.

Ölçek, aynı zamanda öğrencilerin Temel Tasarım dersinden edindikleri bilgi ve becerilere olan inançlarını ve bu dersin gelecekteki sanatsal kariyerlerine etkisine dair beklentilerini de ölçmeyi hedeflemektedir. Bu kapsamlı değerlendirme, öğrencilerin anasanat atölyesi tercihlerini etkileyen psikolojik faktörlerin anlaşılmasına yardımcı olmuştur.

Yapı

Temel Tasarım Dersine Yönelik Tutum Ölçeği, psikolojideki tutum yapısını temel alarak geliştirilmiştir. Tutum, genellikle bilişsel (inançlar), duygusal (hissiyat) ve davranışsal (eylem e?ilimi) olmak üzere üç temel bileşenden oluşur. Bu ölçek, öğrencilerin Temel Tasarım dersine yönelik bu üç boyuttaki e?ilimlerini ölçmeyi amaçlar.

Geliştirme sürecinde, ölçeğin ölçtüğü yapıların teorik çerçeveye uygunluğu, uzman görüşleri

alınarak ve istatistiksel yöntemlerle test edilerek sağlanmıştır. Ölçek, öğrencilerin dersi ne kadar değerli bulduğunu, dersten ne kadar keyif aldığını ve dersin gerekliliklerini yerine getirme konusundaki motivasyonlarını yansıtan maddeler içermektedir.

Geçerlik

Ölçeğin bilimsel standartlara uygunluğunu belirlemek amacıyla geçerlik çalışmaları yürütülmüştür. Ölçeğin yapı geçerliliği, Faktör Analizi kullanılarak incelenmiştir. Bu analiz, ölçek maddelerinin, ölçülmek istenen temel psikolojik yapıyı ne kadar iyi temsil ettiğini istatistiksel olarak doğrulamaktadır.

Analizler, Statistical Package for the Social Sciences (**SPSS**) programı aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Yapılan Faktör Analizi sonuçları, ölçeğin Temel Tasarım dersine yönelik tutumu ölçen geçerli bir yapıya sahip olduğunu göstermiştir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirliği, yani ölçüm sonuçlarının zamana ve farklı uygulamalara karşı tutarlılığı, iç güvenilirlik katsayısı hesaplanarak belirlenmiştir. İç güvenilirlik katsayısı hesaplamasında yaygın olarak kullanılan **Cronbach Alfa** yöntemi tercih edilmiştir.

Hesaplanan Cronbach Alfa katsayısı, ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu olduğunu ve aynı yapıyı ne ölçüde ölçtüğünü göstermiştir. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri, ölçeğin tutarlı ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin geliştirilme sürecinde, yapı geçerliliğini test etmek ve ölçeğin alt boyutlarını ortaya çıkarmak için **açıklayıcı Faktör Analizi** uygulanmıştır. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi faktörler altında toplandığını belirleyerek, tutum yapısının boyutlarını bilimsel olarak tanımlamıştır.

Faktör analizinin sonuçları, ölçeğin tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu bir yapıyı mı temsil ettiğini göstermekte ve uygulama sonrası elde edilen puanların yorumlanması için temel olmaktadır.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Özgün bir doktora tezi çalışması kapsamında geliştirilmiştir.)

Format: 5'li Likert Tipi derecelendirme sistemi kullanılmıştır.

Derecelendirme: 1 = Tamamen Katılmıyorum; 5 = Tamamen Katılıyorum.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Öğrencileri (Resim-İçerme Eğitimi Anabilim Dalı)

Yaş Grubu: Genç Yetkinler (Tahmini 18-25 yaş aralığı)

Popülasyon Detayları: Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'ne bağlı Resim-İçerme Eğitimi Anabilim Dalı öğrencileri üzerinde uygulanmıştır.

Test Metodolojisi: Yüksek Lisans/Doktora tezi kapsamında yürütülen nicel bir araştırma metodolojisi kullanılarak psikometrik ölçüm aracı geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Tutum, Ölçek, Temel Tasarım, Eğitim Psikolojisi, Likert Tipi Ölçek, Cronbach Alfa, Yapı Geçerliliği.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Cemile Arzu AYTEKİN

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazın Adresi: Doktora tezi Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde tamamlanmıştır.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Bu ölçek, akademik bir doktora tezi çalışması (2008) kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin kullanımı genellikle ilgili tezin referans gösterilmesi amacıyla akademik araştırmalar için serbesttir. Ticari kullanım veya geniş çaplı uygulamalar için sorumlu yazar (Cemile Arzu Aytekin) ile iletişime geçilmesi önerilir.

Test Geliştirme Yılı: 2008

Kaynaklar

Aytekin, C., A. (2008). *Resim-İçerme eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin anasanaat atölye tercihleri ile*

temel tasarım dersine yönelik tutum, algı ve beklentileri arasındaki ilişki (Doktora tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Tezin orijinal kaydına Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: temel-tasarim-dersine-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf

Temel Tasarım Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Bu ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddeler, Aytekin (2008) tarafından hazırlanan doktora tezinin eklerinde veya ilgili bölümlerinde yer almaktadır. Akademik etik gereği, maddelerin tamamına erişim için orijinal tez kaynağının incelenmesi gerekmektedir.